

Pogovor s skrbnikoma 12. september 2006

Zavetišče za živali Gmajnice

Od 9. do 12. ure

Prisotni:

Sašo Baričević

Zora Rotar

Dušan Hajdinjak

Metoda Mikuž Bračkovič

Brane Puš

Jože Vidic

Ugotovitve:

V hišo je prišel najprej starejši samec Naj, ki so ga uvozili iz Anglije, psico pa so pozneje, ko je bil samec že odrasel pripeljali z Madžarske. V leglu, ki so ga imeli sta se skotila dva samca (Atlas in Atos). Leglo je bilo v bivalnem delu hiše, kjer sta mladiča živela tudi pozneje. Že v zgodnjem življenjskem obdobju so prihajali na obisk znanci, sorodniki, med njimi tudi otroci. Ker je bila v času legla zima, mladiča nista bila nikoli na prostem. Odraščala sta skupaj z materjo in očetom, pogosto pa sta se srečala tudi z zlatim prinašalcem, ki živi v spodnjem delu hiše (sorodnik). Srečanja vseh bullmastifov z zlatim prinašalcem so bila prijateljska, večkrat se je vseh pet psov igralo skupaj na vrtu..

Mladičev niso oddali, ker niso našli pravih ljudi, ki bi znali ustrezno ravnati s takšnim psom kot je bullmastif.

Starejši samec je v šoli, ki je blizu plinarne v Kosezah opravil izpit iz vaj poslušnosti. Atos in Atlas sta obiskovala malo šolo v isti pasji šoli.

»Dnevna rutina«:

Pse so vsak dan peljali na vrt, bila sta vedno skupaj. Vsak dan so šli dvakrat na sprehod do študentskega naselja ali pa v Tivoli. Odrasla psa sta bila na haltiju (posebna oglavnica, ki psa »umirja«, ga naredi bolj vodljivega), mladiča pa sta imela navadni ovratnici. Za halti so se odločili, ker so psa lažje zadržali, če je bilo treba. Hoteli so si omisliti tudi nagobčnike, pa niso našli takšnih, ki bi bili ustrezni za bullmastife. Na sprehodu sta imela skrbnika vsak po dva psa, če je šel na sprehod en sam, je imel le dva psa, nikoli vseh štirih. Med sprehodom psi nikoli niso bili spuščeni. Spustili pa so jih ponavadi na popoldanskem sprehodu, ki sta ga skrbnika z vsemi štirimi psi opravila v ograjenem prostoru ljubljanske biotehniške fakultete.

Kdaj pa kdaj sta skrbnika vzela na morje le Atosa in Atlasa. Ko sta bila mladiča sama, brez staršev, sta bila zelo radovedna. Na sprehodu so se izogibali srečanjem z drugimi psi. Starejša psa (pes in psica) se nista odzivala na druge pse, če so šli ti mirno mimo. Če se je približal drug pes in ju začel ovohavati je bilo ponavadi v redu. Če pa je »sitnaril« sta si skrbnika pomagal s haltijem in sta psa zadržala, ker se je v takšnem primeru samec ponavadi pognal v drugega psa.

starejši samec je bil zelo suveren, ponavadi ni pustil nobenega psa blizu. Če je imel tuj pes napadalno vedenje, ga je Naj podrl na tla in nanj renčal. Podrl ga je s prsmi in z glavo.

V enem primeru je bila skrbnica sama na sprehodu z obema starejšima psoma, imela ju je na povodcu. Srečala se je s skupino ljudi, s katerimi je bila spuščena manjša bela psička. Psička se je začela zaganjati v psa, skrbnica je ljudi opozorila, naj psičko primejo. Opozorila niso vzeli zares, smejali so se. Psička je šla za obema psoma, lajala je in se zaganjala. Nato je nekdo psičko prijel v naročje, pa je skočila dol, tedaj se je eden od bullmastifov strgal in psico napadel. Ljudje so vanj metali kamenje, vendar to ni pomagalo. Psičko sta napadla oba psa, ker se je strgal tudi drugi pes.

Ko sta bila na sprehodu sama mladiča, sta bila do drugih psov igriva – tačke dol, poziv na igro.

Čez dan so bili psi doma večkrat spuščeni na ograjenem vrtu, kjer ni vidne pregrade na cesto oziroma na pločnik, kjer je šlo mimo veliko drugih psov in nekateri so bili bržkone na »črni listi«.

Na sprehodih s psi so bile kdaj pa kdaj težave, če so se drugi psi zaganjali oziroma lajali. Zgodilo se je, da je kak spuščen pes koga od bullmastifov celo ugriznil za uhelj. V Tivoliju so se tako enkrat stepili.

Če bi napadel večji pes, bi starša takoj napadla nazaj, pozneje pa tudi mladiča. Na morju so imeli mladiča privezana pred trgovino, pa nikoli ni bilo nobenih težav. Na biotehniški fakulteti so se psi večkrat igrivo »lovili« s psi, ki so tekali zunaj ograje.

Do dogodka psi nikoli niso bili napadalni do ljudi. Na zabavi, ki so jo pripravili na morju je bilo več kot 30 ljudi, med njimi je bilo vsaj polovica takšnih, ki so jih psi videli prvič. Vsi štirje psi so se mirno sprehajali med njimi. Bilo je hrupno, imeli so različne igre... Tudi doma je veliko obiskov, do vseh obiskovalcev so bili vsi štirje psi zelo prijazni. Psi so bili doma sami z gospodinjsko pomočnico, kdaj pa kdaj so prišli v hišo mojstri, pa s psi nikoli ni bilo nobenih težav. Do mojstrov so bili ali ravnodušni ali prijazni.

Zelo radi so se vozili z avtomobilom. Naj ni prenesel, da bi se kdo od tujcev približal avtomobilu. Nekoč se je soseda približala avtu in potrkala po šipi, kar je vse pse hudo razburilo.

Psi dobijo glavni obrok po sprehodu, se pravi zvečer ob približno 19. uri, na sprehod pa so šli ob 17. uri. Dobijo doma pripravljeno hrano. Takšen način prehranjevanja imajo psi tudi vse odkar so v ljubljanskem zavetišču za živali. Dobijo meso, zelenjavo, različne vrste ogljikovih hidratov. Zjutraj dobijo manjši obrok.

Dogodek na Oražmovi.

Skrbnica je proti večeru, pozno popoldne hotela peljati vse štiri pse na sprehod in to z avtom. Skrbnica je dala v avto najprej Atosa in Atlasa in to v sprednji dela avtomobila, ki je pregrajen, v zadnjem, prtljažnem delu vozila pa sta bila vedno oba starejša psa. Psi se radi vozijo. Pred dogodkom je skrbnica torej

namestila mlada psa v avto, kjer ju je odvezala in je vrata zaprla. Nato je namestila v avto psico, ki jo je tudi odvezala, vrata pa je zaprla. Nazadnje je do avta na povodcu pripeljala Naja. Avto je stal ob pločniku, skrbnica je bila obrnjena proti zadnjemu delu avtomobila in je odpirala vrata. Najk je bil na njeni levi strani na povodcu, z glavo naprej, vendar je stal tako, da je gledal nazaj na pločnik, kjer se je približeval pešec. Bil je še precej daleč, ko je skrbnico ogovoril. Najk je pri tem nenadoma »potegnil«, skrbnica ga ni mogla zadržati, tekel je na pešca in ga napadel. Takoj za njim je skočila še psica in nato oba mladiča, ki sta strgala mrežo in tudi napadla. Psi so spravili človeka na tla, ležal je na trebuhu. Ko je bil na tleh so psi renčali, vendar ga niso več grizli. So ga pa držali na tleh z gobcem in s tacami. Napadeni je kričal in mahal. Skrbnica je stekla po vodo, da bi pse polila. Ko je prišla ven, je bil Atos v avtu, druga dva psa pa sta ovohavala mrtvega samca.

Pogovor z Dušanom Hajdinjakom

S psi ni več težav z mačkami. Pri delu uporabljajo veliko zunanjih dražljajev. V začetku se je na zunanje dražljaje odzival, zdaj je vse bolj ravnodušen do zvočnih in vidnih dražljajev.

Preizkus Atosa

Vaje poslušnosti je delal fant, ki je že prej večkrat oskrboval pse pri skrbnici doma. Pokazal je vaje poslušnosti na povodcu (kovinski povodec z dolgimi obročki). Med polsušnostjo je mimo peljala avtomobil, zapirali in odpirali so vrata, vozili so se z rolerji, metali so različne predmete, psa ni nič zmotilo. Med delom pa pes ni bil sproščen – rep na tleh, zbegan pogled, malce nižano telo, pogledovanje naokoli.

Vaje poslušnosti pod obremenitvami je delal tudi skrbnik Sašo Baričevič. Tudi pri njem je bil povodec ves čas zategnjen, vedenje Atosa pa enako kot pri prejšnjem vodniku. Atos se slabo odziva na vodnikove želje oziroma na povelja. Vse je delal preveč hitro, premalo je bilo presledka med posameznimi vajami, da bi pes lahko povsem vedel, kaj sploh od njega skrbnik zahteva. Skrbnik pravzaprav ne ve kdaj in kako psa pohvaliti, kdaj pa grajati oziroma ravnati vedenju primerno.

Pri srečanju z mlado nemško ovčarko se je Atos vedel povsem normalno, želel jo je spoznati in z njo komunicirati.

Ugotovitve:

Sprehodi, ki sta jih s psi opravljala skrbnika ni dal psom nobene duševne hrane, ampak je šlo zgolj za fizično sprostitev. Vsak sprehod pa bi moral biti tudi vzgajanje psov in njihovo prirpavljanje za življenje v socialnem okolju.

Najk je bil naglušen že od mladih nog, pozneje pa je skoraj povsem oglušel. To sta ugotovila skrbnika, veterinar v zvezi s tem ni psa nikoli pregledal. Imel je tudi težave z alergijo na prednjih tačkah.

Atos in Atlas sta obiskovala malo šolo, v kateri poučujejo ljudje, ki nimajo dokazil KZS o svoji strokovnosti.

V zgodnjem obdobju socializacije se je Atos srečeval le s staršema in z zlatim prinašalcem, ki živi pri sorodniku v spodnjem delu hiše.

Srečeval se je z ljudmi, ki so prihajali na obisk

Skrbnika ga nista poučevala, saj je bil vedno na povodcu ali pa prosto spušččen z drugimi tremi psi. Tako ne obvlada niti osnovnih vaj kot so odpoklic, »ne smeš«...

Psi so razvili teritorialno vedenje (varovanje svojega teritorija, kamor so očitno vključili tudi »svoj« avtomobil) in zelo verjetno tudi varovanje svojih skrbnikov.

Psi imajo razvito tudi krdelno vedenje, vodja krdela je bil Najk, po pripovedovanju ljudi, ki delajo v zavetišču pa je to vlogo zdaj prevzela psica.

Doslej so očitno delali z Atosom na silo in s pritiski, kar pri tej pasmi nikakor ni učinkovito. Povodec je bil med delom vedno zategnjen. Premalo je bilo pohvale oziroma sploh ni bilo potrjevanja zelenega vedenja in primernih reakcij na zeleno vedenje.

Pes ne ve, kaj naredi prav in zeleno in kaj narobe oziroma neželeno.

Med preizkusom Atos ni kazal nikakršnega napadalnega vedenja do ljudi. Tudi med rokovanjem ne, ne med naglim pristopom k skrbniku, ne med hojo mimo ljudi. Pravzaprav ga ljudje sploh niso zanimali.

Skrbnica težko poveljuje z glasom, zato bo treba pri šolanju in prevzgoji uporabljati primerne metode.

Prej je bil vodja krdela Najk, zdaj je vlogo živali alfa in pokroviteljice prevzela psica, zato vsi trije psi nikoli več ne bodo mogli živeti skupaj. Prevelika nevarnost zaradi svoje velikosti in zaradi zob.

Vaditi je treba vajo »sedi« tako, da bo pes sam.

Naj bo pes med vadbo lačen, da bi lahko uporabljali priboljške.

Predlogi:

Metoda Mikuž Btračkovič je pripravljena za skrbnika pripraviti predavanje oziroma poučevanje o tem, kako ravnati s psi

Dušan Hajdinjak prevzame Atosa in ga v potrebnem času prevzgoji po programu (modificiran izpit BH), ki ga določi izvedeniška skupina. Nato opravi izpit in, če bo uspešen, začne poučevati (oba) skrbnika, ki morata tudi opraviti izpit.

Pri šolanju se uporablja predvsem pozitivne metode motivacije, namesto kovinske ovratnice naj ima pes usnjeno ali široko plastično na zateg. Treba bi bilo poskusiti šolanje oziroma prevzgojo na usnjeni oprsnici.

Doseči je treba odzivnost psa na glasno komunikacijo (tudi z gibi – božanje, trepljanje ipd.) in ne na zategovanje

Prihodnje delo

Preiskusili bomo še odziva Atosa na različne kategorije in velikosti psov, najprej s psicami, nato tudi s samci.

Preizkusili bomo odziv Atosa na ljudi, ko bo sam v avtu.

Delali bomo tudi v mestnem središču